

FLORIDAI

BAJTÁRSI HIRADÓ

v.B.TAMÁSKA

XXI. évfolyam, 3. szám - 2003

vitéz Baranchi Tamáska Endre

Vannak még otthon gerinces magyarok.

Szeptember végén Magyarországon elsétáltunk a Kossuth térre. Amikor a Népművészeti Múzeumhoz elértünk, a főbejáratától balra egy bajszos férfit pillantottam meg, amint ott álldogált és melléte több felirat és egy nagyobb lap van.

Közelebb mentem s átáblákon ilyen feliratokat olvashattam :MEZŐGAZDASÁGOT FELSZÁMOLÓ MINISZTERIUM(Ministry of Agricultural Destruction)" Majd közelebb mentem és olvasni kezdtem a feliratokat- "Remember my son, there are three types of hungarian choises. But two of them owned already by foreigners."

"Watch out father ! They've been selling the third yet."

AZ **EU** jelvény mellett ez volt olvasható " Ki ide kontroll és felvétel nélkül belépsz, hagyj fel minden reménnyel (Dante után szabadon)+... "Import korlátokat kérünk, mint a horvátok !!! Ők megtehették, mi miért nem ???"... "FELVÉTEL ! SZAKEMBER HIÁNY A MINISZTERIUMBAN "

Nagy érdeklődéssel olvastam a feliratokat, majd odamentem a nagybajuszu magyarhoz és bemutatkoztam. A nagybajuszu magyar gazda neve Szepesi Imre volt. Azt is megtudtam róla, hogy már 73. napja áll kinn egyedül és tüntet azon a helyen .Majd megkérdeztem tőle, hogy eddig nem volt baja a tüntetése miatt ? Erre azt válaszolta: Még nem, de mindennap várom, hogy mikor kötnek belém s tartóztatnak majd le.

Gratuláltam a mezőnagymihályi magyar gazdának ,^{nem} hogy féltől, hogy még be is csukhajták. Igazi gerinces magyart láttam meg benne. .... Egy kicsit még beszélgettünk, láttam hogy egy pár olyan ember is elhaladt ott, akik csak félve tekintettek a feliratokra, majd elég sürgősen el is tüntek az országházból. Biztosan "hónatyák" voltak kinn a déli pihenő alatt.

Ezt még ide kell írnom " Nem akarunk idejutni.Kérjük az EU-s felvételek újra tárgyalását."

Mit ad Isten,... már megírtam ciklomet Szepesi Imréről, amikor befutott ^Aanadából a MAGYARSÁG legújabb száma (Október 25.2003.) Tehát Szepesi Imrere már vadász- nek. A kommunisták nem szeretik azt, ha valaki az igazság mellett tör pécét. Imre itt a rövid újsághír.

Megfenyegették a tüntető gazdát

3) — 2003. október 25

Ismeretlenek megfenyegették Szepesi Imrét, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium előtt több mint két hónapja demonstráló tejtermelőt.

A dormándi gazda lapunknak elmondta, éppen hazafelé tartott autójával, az M3-as autópályán, amikor jobbról és balról mellé húzott két kocsi. A baloldali járműből azt ordították neki, hagyja abba a demonstrálást, mert családjával együtt problémája lehet belőle, a

jobb oldali kocsiból pedig trágár szitkokat zúdítottak rá.

Szepesi Imre arról is tájékoztatta lapunkat, hogy a tejtermelők problémáinak megoldására a hónapokkal ezelőtt benyújtott javaslataira máig nem kapott választ. A tüntető gazda szerint ez bizonyítja, hogy a szocialista hatalom jogtipró, hiszen mind Németh Imre agrárminiszternek, mind Medgyessy Péter-nek

törvényben előírt kötelessége 30 napon belül válaszolni. Szepesi Imre hazugságnak nevezte a gazdálkodók támogatásáról szóló propagandát. Saját példáját említve elmondta, hogy a polgári kormány idején 8 millió forinthez tudott hozzájutni, ám ez az összeg a szocialisták uralma alatt 134 ezer forintra csökkent.

Szepesi Imre leszögezte, nem hagyja magát megfélemlíteni, és tovább folytatja egyszemélyes demonstrációját.

"LEGHÍSEGESEBBEN MINDHALÁLIG !."

Írta: Eszenyi László

Fabriczi Kováts Mihály ezredes élete és hősi halála. /III. rész./

Bodó Sándor festménye a charlestoni csatáról

A Légión azonban Washington megítélése szerint még nem volt harcász állapotban, mikor az 1778-ik év legjelentősebb csatájára került sor. A brit főparancsnok június 18-án kiűritette Philadelphiát és Észak felé vonult vissza. Június 28-án Washington a New Jersey államban fekvő Monmouth-nál megkísérelte, hogy a brit erőket döntő csatára kényszerítse, de azok kisklottak az üldöző amerikai hadsereg elől és különösebb veszteség nélkül érték el New Yorkot. Pulaski valóságos dührohamot kapott a Légión mellőzése miatt, amiben valószínűleg igaza is volt, mert egy kis, de elszánt lovas csoport rohama is megfordíthatta volna ennek a nagy jelentőségű csatának a sorsát.

Az angol főparancsnokság az év második felében több kísérletet tett arra, hogy a jerseyi partok kisebb jelentőségű kikötőit kézbevéve a tengerzárát szorosabbra fogja. Ennek során több ütközetre került sor, melyek közül kettőben a Légión is résztvett. 1778 október 10-én Harbor Islandnál, 14-én pedig Egg Harbornál került bevetésre. Az utóbbiban egy francia származású tisztjének árulása miatt súlyos veszteségeket szenvedett. Az előretolt állásban lévő kb. ötven főnyi gyalog egységét szinte maradéktalanul lekasabolták a partra szállt angol tengerész gyalogosok, maga a kiváló német származású parancsnokuk, de Botzen alezredes is elesett. Pulaski szinte naponta sürgette Washingtont, hogy a csorba kiküszöbölésére alkalmat kapjon. Végre Washington - nem kis maliciával - a New Jersey határán lévő Cole's Fort területére rendelte a Légión azzal a feladattal, hogy a brit zsoldban álló indiánok kegyetlenkedéseivel szemben a telepéseket megvédjék.

Az erőd egy hatalmas kiterjedésű aljfás erdő egyik tisztásán állott és olyan féle dorongépítmény volt, mint amilyent ma is látni a Pennsylvania-i Ligonier területén. A feladat semmiképen sem volt lovasságnak való. A rendkívüli hidegtől és az indiánok orvtámadásaitól megtizedelt legénységben Kováts tartotta a lelket, mert Pulaski a tél nagyrészt Philadelphiában töltötte a kongresszus tagjaival folytatott meddő pénzügyi vitákban.

Kováts és tisztársai kiváló toborzó munkáját dicséri az a tény, hogy 1779 kora tavaszán a Légión véres veszteségek, betegségek és szökések ellenére ismét 336 tisztből és legénységből állt készen a bevetésre. Épen időben! Mert ekkor bizott Washington a Légiónra egy a háboru kimenetelére döntő fontosságú feladatot. Közel 450 mérföldes erőltetett menetben a déli hadszíntérféle rendelte, honnan a brit erők halálos csapást készültek mérni a felkelés ügyére.

London a háboru mielőbbi befejezésre alapvető változtatásokat rendelt el.

III. György angol király beleunt Howe tábornagy tehetetlenségébe és helyére a New Yorkban lévő erők parancsnokát Sir Henry Clintont nevezte ki. Clinton alaposan ismerte az amerikai viszonyokat. Tudta, hogy a lakosság nem áll egységesen a felkelés ügye mögött. Különösen a déli gyarmatosok között maradtak szép számban hívek a királyhoz. Ezekre az u. n. "lojális"-okra alapította lélektanilag hadászati tervét. A Dél Karolinában lévő Charleston és a Georgiában lévő Savannah kikötővárosok elfoglalásával a tengerzárakat akarta előbb Délen teljessé tenni, majd tengeren Északról oda szállított elit gyalogsággal és a csatlakozó lojális miliciákkal Észak felé előretörve mérni döntő csapást Washington főerejére. A terv rendkívül szellemes módon jórészt amerikai ember- és anyagutánpótlással kívánta a felkelést leverni. Ennek 1778 második felében különös fontossága volt, mivel a francia flotta amerikai oldalon való beavatkozása és a felfegyverzett amerikai kereskedelmi hajók az anyaországból tengeri uton való utánpótlást nagyon megnehezítették.

A terv kivitelére Clinton Campbell alezredes parancsnoksága alatt 3,000 főből álló csoportot küldött Georgiába Prevost tábornok megerősítésére.

Washington elég későn ébredt arra a veszélyre, amit a váratlan új brit hadművelet jelentett. Tekintettel Clinton New Yorkban lévő komoly erejére a White Plains területén ^{tartott} zömét nem csökkenthette anélkül, hogy Északon kockáztasson meg a felkelés ügyére végzetes vereséget. Így gondolt többek között a legmozgékonyabb erőnek, a Pulaski Légiónak a déli hadszíntérre való irányítására, melynek tisztjei amugy is égtek a vágytól, hogy használhatóságukat egy komoly ütközetben bizonyíthassák be.

A Légión York városában gyülekezett New Jerseyben és szerelt fel a nagy menetre. Mikor a kongresszus szűkmarku tagjaival való huzakodás után a Légión végre elérte menetkészültségét, gyalogsága 1779 március 18-án, lovassága pedig március 28-án megindult Délre. Salem területén kiütött a himlő soraikban, ami az amugy is elcsigázott legénység sorait megtizedelte. Charlestont, a hadászati szempontból döntő fontosságú kikötővárost, 1779 május 8-án pillantották meg, de ekkorra már a Légión 150 főre apadt.

Délen a helyzet addigra válságosra fordult. 1778 december 29-én a britek Campbell nagyszerű vezetése alatt bevették Savannaht. Lincoln Benjamin, a déli hadszíntér amerikai parancsnoka, serege roncsaival Augusta területén védelemre rendezkedett be. A másik amerikai tábornok, Moultrie, az utjukba kegyetlenkedő és fosztogató

brit zsoldosok elől halogatva vonult vissza, de Charleston területét már csak kb. ezer emberrel érte el. Prevost, a déli hadszíntér angol parancsnoka, átkelt az Ashley folyón, és általában a Légióval egyidőben ért Charleston alá. A várost megadásra szólította fel és május 11-ére kért végleges választ.

A városba szorult lakosság követelésére Rutledge kormányzó a város feladása mellett foglalt állást, Moultrie már csak jól felfogott önértékből is az ellenállás mellett kardoskodott. Mögötte csak John Laurens, a Kontinentális Kongresszus elnökének fia és Pulaski nagy tisztelője állt. Minden jel arra vallott, hogy puskalövés nélkül feladják a várost.

Ezekben a válságos pillanatokban érkezett be és szólalt fel a városi tanácsban Pulaski és egyik életrajzírója szerint keverék /:Valószínűleg angol-francia-lengyel:/ nyelven lelkesítő beszédet tartott a megalkuvásra hajló, csüggedt városi vezetőknek. Mint szövetségi tábornok megtiltotta a város feladását és bejelentette, hogy a 150 főre csökkent légiójával nemcsak megvédi a várost, hanem azonnal meg is támadja a briteket.

Szavait azonnal tett is követte.

A Légió és Moultrie leghasználhatóbb gyalogságát két oldalt a város előtt ásott sáncokban helyezte el lesállásban. Középen a lovasságot rendelte rohamra azzal, hogy a britek soraiban okozott kezdeti zavar után kanyarodjanak vissza a város felé és csalják be az utánuk özönlő angol zsoldosokat a lesállásban lévő gyalogság tűzébe. Ezt a kétségtelenül szellemes tervet Pulaskinak tulajdonítják. Aki azonban ismeri az ősmagyar harceljárást, nehezen tud megszabadulni attól a gondolattól, hogy ez a merész és nagy gyakorlatot igénylő terv inkább a mi Kovátsunk agyában született meg.

Május 11-én az egész helyőrség szemeláttára folyt le az ütközet. Középen a lovasság fergeteges rohama megbontotta a brit gyalogság zárt sorait, közülük sokan menekülni kezdtek. A kezdeti sikeren felbuzdult gyalogság azonban nem maradt parancsa szerint a lesállásban, hanem a lovasság után tódult és azt a fordulat és a visszavonulás végrehajtásában akadályozta. A végzetes keveredés láttán a harcedzett

angol gyalogság egyszeriben visszanyerte lélekjelenlétét és valósággal lekaszabolta a felkelő gyalogságot, majd sortűzével pótolhatatlan veszteségeket okozott a Légión lovasságának is. Kováts maga is halálos sebet kapott, ott temették el brit katonai pompával, ahol lefordult lováról. Skelly angol őrnagy ezt írta be május 11-én naplójába: "Ez volt a legjobb lovasság, mellyel a felkelők rendelkeztek." 1955 tavaszán az Amerikai Magyar Szövetség Finta Sándor márványoszlopra erősített bronz domborművével jelölte meg azt a helyet, hol Kováts sirját sejtik.

Charleston klasszikus példája annak, hogy egy veszített ütközet is szolgálhatja a hadászati cél elérését. Ez a cél pedig ebben az esetben a királyi hadak északi irányu inváziójának megállítására volt. Prevost egy értékes napot veszített a város megtámadásának elkezdésére. Másnap egy elfogott amerikai jelentőlovastól elkobzott írásból értesült, hogy Lincoln tábornok négyezer főnyi seregével két napi járőfödre áll és erőltetett menetben vonul a város felmentésére. A Légión rohama után Prevost nem bizott többé a város egy lendülettel való lerohanásában sem. Nem akarván két tűz közé kerülni, Dél felé visszavonult.

Charleston a felkelők kezében maradt még egy évig, Clinton hadászati elgondolása meghiusult egy maroknyi, halálra szánt csoport hősiességén. Mikor egy év múlva Cornwallis angol fővezér ugyanennek a tervnek a végrehajtását erőszakolta, hadjárata az angol királyi hadsereg felszámolására és a gyarmatok felszabadulására vezetett.

Fabriczi Kováts Mihály hősi haláláig tartó hűséges szolgálatát állítsuk ragyogó példaképül ifjuságunk elé. Tanítsuk meg nekik, hogy a mi arany szabadságunk sem vásárolható meg sárga arannyal s elveszhet ez a hatalmas ország is, ha fiai nem hajlandók életük árán is megvédeni hitünket és életformánkat belső és külső ellenségeinkkel szemben.

A szabadság annyit ér, amennyit egy nép érte áldozni hajlandó.

Eszenyi László

C s e n d ő r ű s .

A napokban kaptam Magyarországról levelet. Éreztem a tapintásáról, hogy valami kép lehet benne. Izgatottan bontottam ki s örömem igen nagy lett, amikor egy régi, elfakult egyenruhás képet vettem ki a boritékból.

Egy régi arckép volt. Még Kassán készült.- Egy gesztenyebarna hajú, hatalmas kipedert bajuszu, délceg tartású, kemény nézésű magyar fej. Mellén feszülő pitykés dolmány s a nyakán pedig vakított világitó három-három fehér krumplivita. Ez egy csendőr arcképe.

Kezemben tartva a képet, a mai környezetemből hirtelen a gondolat paripáját visszarepültem vagy negyven évet. . . . Nyári vakáción voltam éppen a nagyapám ~~amag~~, több száz éves, sok vihart és vigasságot látott öreg kuriajában.

A régiségek, a múlt, a történelem, a tradíciók már akkor is vezéreltek rám. Lehet mondani azt is, hogy talán már ilyenek is születtem. Szerettem öregek között lenni s hallgatni a múlttal való beszélgetéseket.- Ekkor is becsontam a "zöld szalonba", amelyet mi unokák a fal színe után neveztünk el így, megkülönböztetésül a többi szobától. Ott a nyári hárvós szobában, a két nagy ezüsttálca heverő fényképeket kezdtem ismét nézegetni.- Már sokat ismertem belőlük, legalább elbeszéléseiből, de erről a délceg egyenruhás emberről még nem hallottam, ő még ismeretlen volt előttem.- Kik is ábrázol a kép tulajdonképpen? - Nem voltam biztos benne.

Nagyapám, aki az élő családi almanach, a megtestesült Nagy Iván is volt egyben, egyszer ismét olyan kedvében volt, hogy elkezdett nekem mesélni a múltból, a családukról és más egyéb olyan dolgokról, amik engem nagyon érdekeltak.

A már előre magammal hozott egyenruhás képet mutattam meg neki s kértem, hogy arról meséljen nekem.- Kik is ábrázol a fénykép?

Nagyapám leült a Rakóczi-diványra s kezdte a kis történetet.- Nagyapádnak két testvére volt, Bertti és Józsi.- Mind a hárman huszárok voltak. Nagyapád Marburgban szolgált, Bertti és Józsi pedig a nyíregyházi közös huszároknál.- No, de most beszéljünk Józsi bátyádról, mert őt láthatod ezen az elfakult fényképen. . . . Józsi is Sárosparakon taült, mint a többi ösöd, de őt a tudomány nem nagyon tudta lekötni, így az ötödik gimnázium után hazament az ősi birtokra gazdalkodni az apja mellé.- Jó képu, délceg, keménykötésű legehny volt. A megyei bálokon sok ungi kisasszonynak repestt a szíve, ha vele táncolhatott. Ha pedig szép ércs csengésu hangján énekelni kezdett a cigány mellett, a női nem még jobban belehabarodott. Csárdásaira még igen sokáig emlékeztek Ungban.- . . . Katonának a nyíregyházi huszárokhoz vonult be, s mint már említettem, azt nem is kell mondanom, hogy minden ungi nemes ifju csak a huszárokhoz vonult be. Józsi bátyád már gyerek korában úgy űlte a lovat, mintha ráéótt volna s a századparancsnoka, báró Bothmer - igen sokat álcserőte. Mondta is neki, hogy téged meg az Isten is húszárnak teremtett. De Józsi bátyád csak nem maradt benn az ezrednél.- Szerette a szabadságot, s állandó kalandvágya hajtotta. Nem tudott sokáig egy helyben maradni.- A gazdalkodásból is hamar elég volt neki. Utazta keresztül-kasul az országot.- Jó fellépése és kellemes hangja miatt egy ideig Pesten is kikötött, ahol a színháznál epizód szerepeket kapott.- . . . Apai jussát átadva, még Amerikába is áthajózott, ahol persze a Vadnyugaton kötött ki a lovak birodalmában.- Két év múlva azonban innen is hazajött. Az ottani élet sem elégítette ki, meg mint mondta, azok az ételek nem magyar gyomornak valók. Hiányzott a jó szerednyei bor is.- Innen az útja ismét Ungba vezetett.

A csendőrpáncsnok abban az időben Szilágyi kapitány volt.- Nekünk még rokonunk is volt.- A te dednyád is Szilágyi lány.- . . . Szóval, hogy el ne kalandozzak a historia fonaláról,- Józsi egy alkalommal éppen benn járt Ungváron. Felkereste az ismerősöket, bókónokat s így vetődött el Szilágyi kapitányhoz is.- A hosszú idő után jó volt egy kicsit beszélgetni.- Így terelte aztán Szilágyi kapitány a szót a saját vonalára.- Te Józsi, miért nem jössz csendőrnék? - kérdezte.- Majd így folytatta:- Jól tudom, hogy kiváló katona voltál a huszárezrednél. Az eszed meg úgy vág, mint a beretva. Még sem ijedsz a saját arnyekodtól. A németen kívül meg angliusól is megtanultal egy kicsit. No meg még a pataki kollegiumban beledvert tudományokból is van bőven a koponyádban. Itt a csendőrségnél is meg fogod állni jól a helyedet, én azt biztosan tudom. Még te lehetsz majd egyszer itt az utódom is.

A beszélgetést tett követte és Józsi bátyádat felvettek a csendőrséghez.-

. . . . Az iskola elvégzése után első rövid szabadságára hazajött Galocsbá. Eppen nyári majális volt a Tasskon. A dél-ungri birtokosok fogataival volt tele a fürdőhely tégas udvara. Már ja-

Traikon

vában folyt a vigasság, a cigány muzsika, amikor Józsi bátyád betoppant. Minden szem megakadt rajta. A szép sötétzöld dolmány csak úgy feszült karcsu alakján. Arany gombjai csillogtak a bányadi lámpafényben. Mint fiatal asszony, én is igen büszke voltam a sógoromra. A eladó sorban lévő Koroskenyi lány le sem vette a szemét róla egész este s láthatóan kipirult az arca, ha felkérte Józsi bátyád őt táncolni.

. . . Majd megkezdődött a Józsi szolgálata, igazi csendőr élete. Az egy kicsit bántotta, hogy most nem lovon, hanem csak gyalog potyázik. Bár Szilágyi kapitány biztatta, hogy az nem sokáig tart s ha kezeve úgy tartja, újra lóra ülhet s úgy járhatja majd az al földi tanyavilágot.

Nagyanayam egy kis szünetet tartva, így folytatta elbeszélését. Józsi bátyádat nyugtalan természete itt sem tartotta sokáig. Valami miatt Szilágyi kapitány berendelte őt Ungvárra. Az okát mi sohasem tudtuk meg, de őt ez alkalommal keményem megfédte, megdorgálta. Józsi ezt sem mint parancsnoktól, sem mint rokonától nem tudta elviselni. Úgy érezte, hogy az az önértéket melyen megsértette s éppen emiatt kérte a leszerelést. Kérését teljesítették.

Sajnos, sohasem beszelt többet csendőr létéről. Úgy látszott, hogy azokat örökre távolra zárták. Szerette volna elfelejteni, de mégsem tudta. Nemsokára átment Lengyelországba s mivel ott éppen katona kellett önként beállott.

Hosszu évek múlva jött csak egy rövidke hír át Ungba, hogy Tamáska ulánus őrmester, miután lova sebesülten kidőlt alóla, igazi magyarhoz méltóan, vitézül verekedett a túlerőben lévő ellenséggel. Kardjával úgy vágta az orosz, mint a répat, míg egy dzsizától átszűrve, több sebből vérezve esett össze. Jeltelen sírja valahol ott van a lengyel földön s alusza örök álmát.

. . . Nagyanayam utolsó szavai csengtek a fülemben s ebből az álmódosásból rettentem fel itt a pittsburghi lakásomon, mostani életembe. Újra rátekintettem a fényképre. Azt megfordítva, olvastam az elfakult kézirat; nemes B. Tamáska József csendőr. Tekintetemmel végig simogattam a képet megegyezően s igen büszke voltam arra, hogy nekem csendőr oszám is volt.

Pgh, 1965. dec. 14.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

Kedves Barátaim!

Hogy vagytok? Milyen a élet ott túl a tengeren?

Mi még élünk. Próbálunk kitartani a végeken. Bár egyre nehezebb. A kommunista idők sötét időszakát-szagát idézi fel a politikai és gazdasági rendőrség gőzhengere. De még ellenállunk. Van néhány hős oroszán - ezért remélünk. Igen sok a gyáva nyúl - és ez háborúságot ébreszt bennünk, hiszen a totális diktatúrára emlékeztető teljes pályás baloldali letámadást csak több bátor várvédővel verhetnénk vissza. Pedig ez a kormány mára megérett a bukásra. Az oktatás, a gazdaság, a kultúra, az egészségügy területén kiterjedt a korrupció és az ország totális kiárusítása. És fejét veszik mindenkinek, aki a keresztény-nemzeti értékrend mellett kíván kiállni. Így bántak el velem is és az én leváltásommal ebben a megyében talán az utolsó nemzeti vár is elesett. Embereim pedig, akiket megtanítottam erre a szakmára: félnek, rettegnek a megélhetésük miatt. Nem várhatom tehát el tőlük, hogy kövessenek. Egy-kettő maradt csak közöttük, akik feltétel nélkül követnek ezen az értékmentő úton. A bibliai példákra gondolva mindez természetesnek mondható. De ha a társadalom egészére tekintek és a magasabb rendű létezés esélyére gondolok, akkor elszomorító ez a kép. A mi dolgunk, hogy ne sopánkodjunk, ne kérdezzünk, ne perlekedjünk azokkal, akik megloptak bennünket és új Mammont szolgálnak - előre kell tekintenünk. Vinni és védeni a szót, ezt a megfélemlített, meggyötört nemzeti identitás tudatot, közben megtalálni és megkeresni az arra érdemes igaz magyarokat. Ezért térünk vissza újra és újra az elszakított területek magyarjaihoz, és utazom mielőbb a tengeren túli magyarokhoz újra: hogy hitet és igazolást nyerjek munkám értelméhez. Lehet, hogy új színházat alapítok. Lehet, hogy önálló bábszínházat hozok létre. Addig is megadom új címemet: 3300 Eger, Malomárok u. 10. V/32. mobil: 06-20/806-2377 Tel./fax: 06-36/423-618

Hiszem, hogy nem veszítettük el egymást és közös munkánk reményeiben hamarosan találkozunk.

Írj, írjatok magatokról, a Ti magyar közösségekről. És ha erre jártok, ne feledkezzetek tudatni a találkozás lehetőségéről.

Varga Laci bátyám halála után megüresedett egy hely a tethmagyarok sorában. Megalakítottam hát a Varga László Kört, hogy az örökségét tovább vigyük:
Félelem nélkül egy hazában!

Hát így élünk errefelé, de nagy szeretettel gondolok Rátok.

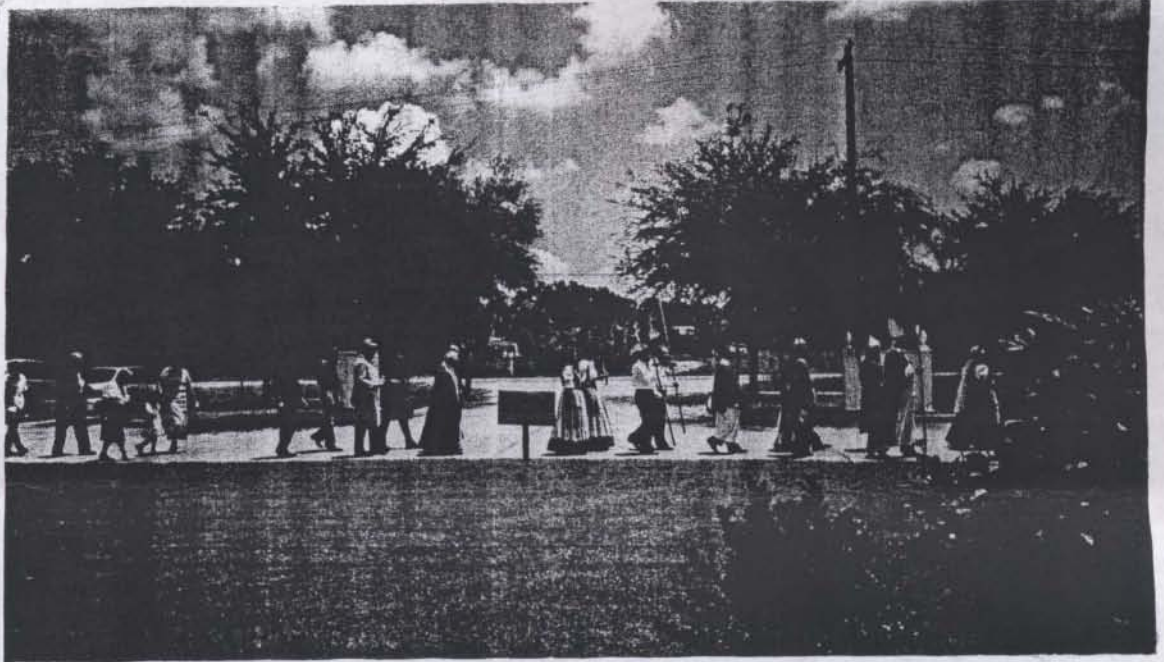
Szíki Károly

A Szent István napi ünnepséget a venicei Magyar Ház rendezte meg augusztus 17.én.

11. órai kezdettel magyar mise volt, amit Ft. Vargyas Emil celebrált. Majd megszólalt a kis harang és a ház előtti térségben körmenet volt.

Utána következett az ünnepi műsor, amelyet a Zabava házaspár készített elő. A szöveget a Magyar Ház tagjaiból összeállított szereplők adták elő. A színpadi díszleteket Zabava Ferenc, míg a ruhákat és kornyi jelmezeket pedig Zabava Ferencné készítette el nagy szakértelemmel. Utána volt a díszbéd.

Sarasota és környéke magyarsága nagy számmal jött össze erre a szép ünnepségre.

Képek a körmenetről-

SARASOTAI MAGYAR HIRMONDÓ

A Kossuth Klub Hírei

Szerkesztő: Kisvarsányi B. Éva

2003. November, Kilencedik Évfolyam, 9. Szám

Szobor Avatás Washingtonban. Október 11-én felavatták **Fabriczy Kováts Mihály** bronz lovas szobrát az amerikai fővárosban. Kováts ezredes, Mária Terézia egykori huszártisztje, az Amerikai Függetlenségi Háború hőse és az amerikai könnyű lovassági fegyvernem megalapítója. A híres Pulaski légió kiképző és vezénylő parancsnoka 1779-ben a charlestoni csatában lovasroham vezetése közben halt hősi halált. Temetésénél legnagyobb ellenfele az angol Skelly vezérőrnagy elismeréssel méltatta az amerikai huszárságot, mint a legjobbat, amit a lázadók valaha is harcra vetettek ellenük. Az életnagyságú szobor Kováts ezredest a halálos lövés pillanatában, kezében az amerikai zászlóval ábrázolja. A szoboravató ünnepségen részt vett **Paul Wolfowitz** amerikai honvédelmi miniszter helyettes. Beszédében kiemelte a magyar nép hősieis küzdelmét a szovjet megszállók ellen 1956-ban. Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok és Magyarország már több mint 200 éve szövetségesek a szabadságért folytatott küzdelemben. A szobor felállítását az amerikai magyarok széleskörű támogatása és országos gyűjtés tette lehetővé, amiben a Kossuth Klub is résztvett \$300 adománnyal.

Zeneakadémisták Floridai Hangversenykörútja. Novemberben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem nyolc tagú csoportját látjuk vendégül. A delegáció vezetője **Andor Éva** operaénekes, Liszt díjas Erdemes Művész, az Akadémia Ének és Opera Szakának tanszékvezető professzora. Mint a Magyar Állami Operaház tagja, Andor Éva az operairodalom legszebb szoprán szerepeiben lépett fel: volt Nedda, Pamina, Manon, Mimi és Cso-Cso-szán; olyan világhírű operaénekesekkel szerepelt, mint Nicolai Gedda, Mario del Monaco és Jerome Hines. 1967-ben ösztöndíjjal a Dartmouth Egyetemen (Hanover, New Hampshire) tanult és a new yorki Lincoln Centerben is bemutatkozott. **Mazalin Wanda** tanársegéd, zongoraművész, az Operaház korrepetitora ezúttal mint zongorakísérő működik közre. A csoport többi tagja **Gál Gabriella**, **Szabó Veronika**, **Bretz Gábor** és **Szappanos Tibor**, a Zeneakadémia opera tanszakai művészei, **Borbély László** zongoraművész és **Kállai Ernő** hegedűművész.

A csoport első fellépése november 19-én este 8 órakor lesz a Florida Állami Egyetemen Tallahassee-ban. Magyar klasszikusokból (Liszt, Dohnányi, Bartók, Kodály) összeállított műsorukat a Dohnányi Teremben mutatják be és **Dohnányi Ernő** emlékének szentelik, aki élete utolsó 12 éve alatt az egyetem tanára volt. Megemlékeznek Dohnányi utolsó tanítványáról, **Vázsonyi Bálintról** (1936-2003), aki tavalyi sarasotai hangversenye bevételét útiköltség hozzájárulásként a Zeneakadémiának ajánlotta fel.

November 21-én este 8 órai kezdettel „**Budapest-Bécs Operett Expressz**” címmel operett est lesz a Sarasota Operaházban. A műsoron részletek hangzanak el **Lehár Ferenc** „**A Víg Özvegy**,” „**Pacsirta**,” „**A Mosoly Ország**,” és „**Cigány Szerelem**,” **Kálmán Imre** „**Csárdáskirálynő**,” „**Marica Grófnő**” és „**Cirkusz Hercegnő**,” **Huszka Jenő** „**Gülbaba**,” valamint **Johann Strauss** „**Denevér**” és „**Cigánybáró**” című operettjeiből. Jegyeket a Sarasota Operától telefonon (941-366-8450), postán (61 North Pineapple Ave., Sarasota, FL 34236), vagy személyesen \$42, \$32 és \$22-os áron lehet venni.

Látogatás a budapesti Hadimuzeumban.

2003. szept. 19,-én felmentem a Hadilevéltárba s ott tiszteltem a M.Kir. Csendőrség hősi és mártirhalalt halt tagjainak az emléktáblája előtt, majd átadtam az 1935-ben Ludovikán felavetott hadnagyok fényképalbumát megőrzésre.

Betértem a Hadimuzeumba. Ott a hivatalos alkalmazottak nagy szívélyességgel fogadtak és mondták, hogy "diszvendég" vagyok. Mondtam, hogy a csendőrségi anyagot szeretném megte,íteni. Három muzeumőr kísért el három szobába. Ott az első szobában ért a legnagyobb meglepetés, mert egy ívegszekrényben az én századosi "hadizubbonyom" volt. A másik szekrényben pedig láthattam a bronz cseresőrfejet, amit szintén én készítettem azonkívül meg a M.Kir. Csendőrség 100 éves jubileumi Éremet is, ami szintén az én szobrász munkám.

Az igazat negvallva, a 61 évet megért M.Kir Csendőrség nem nagy kiállítási anyaggal büszkélkedik a Hadimuzeumban.

Nemrégén pedig arról értesített Hertelendy József bajvársam, hogy Torontóból minden csendőrananyagot a tarnamérai Rendőrmuzeumbz szállítottak.

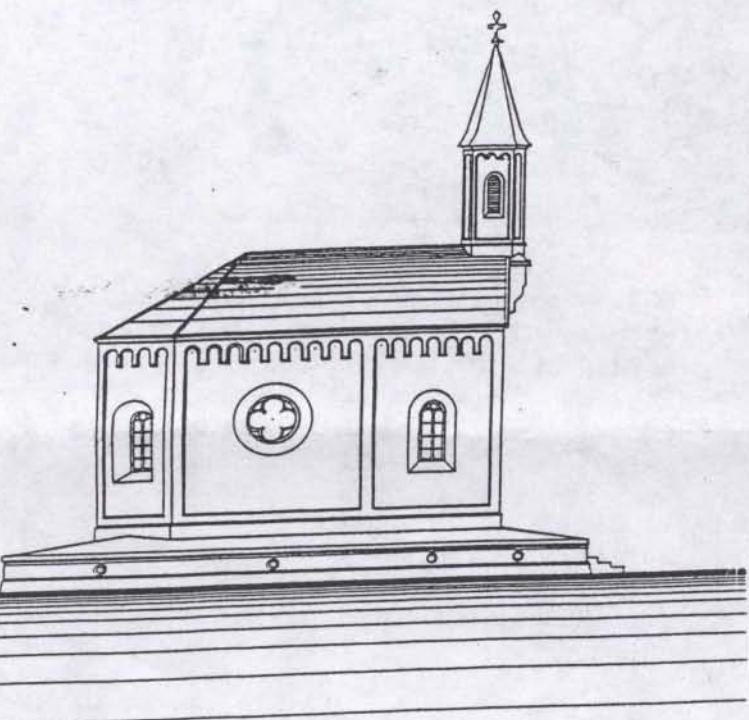
D. Gulyás muzeumigazgató írta " amennyiben az ORFK hozzájárul, akkor az Almási-Nasztély szuterénjében még ebben az évben megtekinthető lesz a Kanadából kapott kiállítási anyag !. "

F o n t o s f e l h í v á s .

Budapesten, szeptember hó végén találkoztam Tárkányi László barátommal és volt hadifogoly és börtöntársammal, aki a Szent László Rend lovagja is, aki már pár éve azon dolgozik, hogy Ópusztaszeren egy SZENT LÁSZLÓ EMLÉK KÁPOLNA felépülhessen.

Sajnos, - az elmúlt 12 év alatt a magyar államtól egy fillér támogatást eddig nem kapott / bezzeg a Dob utcai zsinagóga /. Eddigi gyűjtésük alapján annyi összeg jött eddig össze, hogy a kápolna alapját tudták eddig lerakni. Így a nevezett szervezet "Téglajegyeket" bocsátott ki s úgy próbálják a hiányzó összeget összegyűjteni.

Bővebb felvilágosítással a Millenneumi Szt. László Emlékbizottság szolgál, melynek címe : 1052 Budapest Erzsébet királyné ut 14/B. Hungary.

NOVÁK ÉPÍTÉSZIRODA

6721 SZEGED, TISZAR U. 8/B.
Telefon: (82) 420-842 Fax: (82) 424-078

Rajzszám: E-5	Építvány megnevezése és a helye: Ópusztaszer, Nemzeti Történelmi Emlékpark
Méretarány: 1:100	Rajz megnevezése: Homlokzatok II.
Képzés: 2002.05.	Feladó neve: Novák Péter és társaság TN 5-105-0038/1998
	Kéremet: ONTE

A csatolt készpénzátutalási megbízás közlemény-rovatába a feladó adószámának feltüntetése mellett beírt „Magyar Millennium (2000.) Emlékmű, Ópusztaszer” szövegű megjegyzéssel befolyó összeget a „kiemelkedően közhasznú szervezet”-ként nyilvántartásba vett Kárpát-medence Békéjéért (Viribus Unitis) Alapítvány szegedi Al-Kuratóriuma az adományozónak „Téglajegy”-gyel igazolja vissza. – A három aláírással ellátott bizonylat névértékét a Szervezet a hátoldali építészterven látható formában 2005. 06. 27-ei befejezési határidővel megépülő Szent László-kápolna létesítésére fordítja.

A nagylelkű adakozók szíves tudomására hozzuk, hogy az ópusztaszeri téglajegyek 3.000.- Ft-tól 50.000.- Ft-ig terjedő címletekben kerülnek kibocsátásra és igazolásunk alapján 35%-os mértékig az APEH-nél adócsökkentő tényezőként érvényesíthetőek. Végül, de nem utolsó sorban mihez tartás végett közzé tesszük, hogy a Kuratórium és az Elnökség egyhangú döntése értelmében 50.000.- Ft-ig díszes pergamen- tekercsen, 50.000.- Ft felett pedig márványtáblán kerül megőrkítésre a szponzorok neve.

Kertész Csaba
kurátor

Meghívó

Invitation to the 43rd Hungarian Congress

November 28 - 30, 2003

Magyar Bál szombaton este — Magyar Ball Saturday evening November 29 — 6:30 pm
at the Sheraton City Centre Hotel in Cleveland, OH.

HUNGARIAN ASSOCIATION/MAGYAR TÁRSASÁG, 1450 Grace Avenue, Cleveland, Ohio 44107, USA — Telefon: (216) 226-8868

SARASOTAI MAGYAR KERESZTYÉN EGYZHÁZ:
MAGYAR CHRISTIAN CHURCH OF SARASOTA

Istentisztelet lesz 2003. dec. 7.-én d.u. 3 órai kezdettel és dec. 21-én pedig Karácsonyi Istentisztelet lesz UrvacSORA osztással ugyancsak

3 órai (d.u) kezdettel a Church of the Cross templomban.

2004 január hóban nem lesz Istentisztelet, csak február hónapban és március hóban pedig az évi egyházi gyűlés lesz az új presbitérium megválasztásával.

*****

Lesz az idén BORBÁLA ünnep-ség ! ! !

A sarasotai öreg tízéreket értesitem, hogy meg fogjuk tartani az idén a SZENT BORBÁLA napu-nak. Hertelendy József a kanadai MHEK Főcsoportvezetője egyvállalata, hogy megrendezi a BORBÁLA napot.

2003, dec. 5-én déli 12 órai kezdettel a lakásán lesz a BORBÁLA nap ünnep-lése. Címe : Hertelendy J. Sarasota, Dawson St. 3127. (Tel9)927-1191 .

301-es PARCELLA

A KOMMUNISTA DIKTATÚRA ÉS AZ 56-os FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARCOT KÖVETŐ MEGTORLAS VÉRTANUINK NÉVSORA

Table with 5 columns listing names and numbers of individuals from the 301st plot who were martyrs during the communist dictatorship and the 1956 revolution.

A 301-es parcella bejáratánál látható ez az emlékfal, melyen az összes e temetőben eltemetett 56-os mártír neve van felsorolva.

Bajtársam! Ha ki fogsz menni a 301-es parcellához, ne felejtsd el kivinni egy szál virágot, hogy lerójjad kegyeletedet az 56-os mártírok iránt.-

A névsorban megtaláltam Dr. Sótornyai Jenő m.kir. csendőr százados és Dr.F. (Félegyházi) Megyesy Ágoston m.kir. csendőr főhadnagy nevét.

Dr. Sótornyai Jenő évfolyamtársam volt s őt még miután a börtönből kiszabadultam 1955 év közepén meglátogattam a budapesti lakásán. Dr. Félegyházi - Megyesy Ágostonnal együtt voltem egy ideig a Szovjetunióban, majd a budapesti börtönben és a kezincbarcikai kényszermunkatáborban.

Ők mindketten "híven, becsülettel és vitézül" éltek és haltak meg a Hazáért. Béke poraikra!

+ + + + +

Betegség

Kórház

Felgyógyulás

Thuróczy Miklós bajtársunk és barátunk kórházba került. Mihamarabbi teljes felgyógyulást kívánunk neki.

... ..

+ H a l á l o z á s . +

+++... +++ ...+++...+++

„Az az én parancsolatom,
hogy úgy szeressétek egymást,
ahogyan én szeretlek titeket.”
(János ev. 15 : 12)

Megrendülten, szomorú szívvel tudatjuk, hogy

DR. TAMÁSKA JÁNOS

sebész szakorvos, nyugalmazott körzeti orvos
életének 77. évében 2003. június 3-án elhunyt.

Felejthetetlen halottunktól 2003. június 11-én, 14 órakor a sárospataki református temetőben
veszünk végső búcsút, a református egyház szertartása szerint.

Emlékét soha el nem múló szeretettel őrizzük!

A gyászoló család.

Tévércím : Dr. Tamáska Jánosné 3950 Sárospatak, Kossuth u. 43.

Az elhunytban unokatestvémet gyászolom, akivel 1945, május 10.-én Prága a-
latt estem szovjet hadifogságba. Szerencsére ő hamarabb hazajutott.

STÉPÁN.

Gyászjelentés!

„Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar”

Fájdalommal megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

nagyvárodi **Stépán László**

csendőr százados

Ungvár 1913. június 2 Deland, FL. 2003. június 29

90 éves korában, türelemmel viselt, hosszú betegség után visszaadta nemes lelkét teremtőjének.

Gyászolják:

fiai László jr. és családja, valamint Leonárd, rajtuk kívül hat unokája és öt dédunokája, valamint rokonai és jóbarátai Floridában, Chicagóban és Magyarországon.

A túlvilágon várta hűséges felesége Stépán Lászlóné, született br. Horeczky Fea.

Bajtársunk lelki üdvösségéért a gyászmisét 2003. július 26-án tartottuk a chicagói Szent István Király templomban.

A magyarok kegyelmes Istene adjon neki békés álmokat és örök nyugodalmat!

S Z A D A Y T I B O R

TART. M.KIR. LÉGVÉDELMI TŰZÉRHABNAGY.

cserkésziszt, a Teleki Emlékérem és a Tűzkereszt I. fokozata (a koszorúval és kardokkal és egy sebesülési sávval) tulajdonosa, MHEK tag, tb. csendőr, a sarasotai KOSSUTH KLUB több éven át pénztárosa, a Sarasotai Baráti Asztaltársaság egyik törzstagja 2003. augusztus 18.-án súlyos operáció után a sarasotai Doctor Hospitalban 82 éves korában elhunyt.

Isten veled Tibor ! Nyugodj békében !

Szaday Tibor gyászmiséje szept. 6-án (szombaton) 11 órakor volt a sarasotai Szt. Mihály templomban. A misét Ft. Dr. Szépe László celebrálta, míg a bucsubeszédet pedig vitéz Baranchi Tamáska Endre MHEK csoport vezető mondta. +

HUNGARIAN CHRISTIAN SOCIETY
Petőfi Kulturális Egyesület

MEGHIVÓ

Tisztelt v. Barancsi Tamáska Endre Úr!

Önt és kedves családját keresztény szeretettel hívja meg az idei, azaz vasárnap augusztus 17.-én 11 órai kezdettel tartandó Szent István Napi nagy misére és az azt követő körmenetre, a Venice-i Keresztény Egyesület Magyar Házába. Tudva azt, hogy Ön a keresztény lovag rendhez tartozik, szívesen látnánk a rendje öltözetében de anélkül is.

A hölgyek diszmagyarban, népviseletben vagy anélkül is körmenetünket szépíthetik, gazdagíthatják. A Szentmisét Vargyas Emil Atya celebrálja.

Ha kérdése lenne hívja a következő számot: (941) 484-9381

Tisztelettel a vezetőség
Augusztus 2003

Lőrincz Irén
Elnök

Zabava Marika és Ferenc
Kulturfelelősök

v. Szentpétery László
Székkapitány

Minden Rendtartást és Vendéget szeretettel várunk
v. Falk Viktor
Helyettes Főkapitány és Törzsszéktartó

kelt: 2003. november havában

th. széktartó, Californiából, tart hűnapi megemlékezést.
Dr. André László,

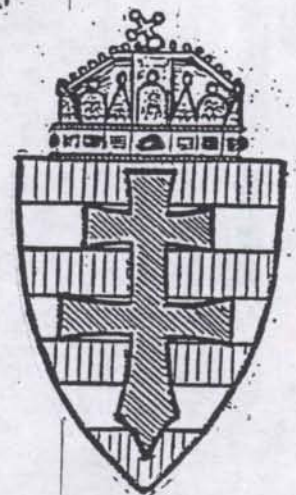
2003 november 29-én szombaton du. 1:30-kor
a Sheraton Centre Hotelben tartunk
777 St. Clair Ave. NE, Cleveland, Ohio

A Szent László Társaság és Rend és a Vitézi Rend
együttes ülésére, melyet a Magyar Találkozó alkalmából

MEGHIVÓ

Victor A. Falk
1640 Columbia Rd.
Westlake, OH 44145

Col. Endre v. B. Tamáska
4088 Redbird Cir. S.
Sarasota FL. 34231

Fűrészelés

Csaknem egy fél éve meséltem egy omladozó, öreg, gesztelyi kúriáról. Sajnos a kúria sorsa jobbra fordulásáról nem tudok beszámolni, viszont múltjáról vitéz Baranchi Tamáska Endre bácsi sok-sok érdekességet mesélt.

Az egykori, kétszintes, emeletes épület a csicséri Orosz család gesztelyi ágának ősi fészke volt. Itt lakott többek között az Orosz család leghírhedtebb férfiúja is, aki adáz csínytevéseivel tartotta rettegésben a környéket, s felesége, aki a plébániatemplomot építtette Gesztelyben.

Később az emeletes kastélyt két testvér örökölte, de a jusson sehogyan sem tudtak megosztani, így mindent kettéfűrészeltek: a létrát, a bútorokat, még a pipaszárazakat is, de a nagy

osztzkodás még az épületet sem kímélte. Azt is kettéfű-

részeltek, vagyis az egyik fivér lebontotta róla az emeletet. Innen eredt az a mondas is, hogy „úgy osztzkodnak, mint a gesztelyi kastélyon”. A lebontott épületanyagból épült fel az eredetihez nagyon hasonló kúria, amely ma is áll a község főutcáján. Az Orosz-birtok az évszázadok folyamán egyre zsugorodott, mígnem az utolsó gesztelyi földbirtokos annyira elszegényedett, hogy 1923-ban eladta az épületet Bandi bácsi nagypjának, majd húga és családja lakott itt haláláig, az 1980-as évek végéig. Az omladozó falaknak hát ez a története, mely évszázadokon át volt Gesztely meghatározó épülete. Sajnos ezt a kastélyt nem az ősöktől örököltük, hanem unokáinktól kaptuk – volna – kölcsön... (bővebb infó: www.freeweb.hu/gesztely)

SZTRAKON TAMÁS
GESZTELY

A mellékelt újságcikket Miskolcra kaptam a napokban.

Annyiban érdekes a cikk számomra, hogy anyai nagyszüleim tulajdona volt 1923 óta a nevezett csicséri Orosz kúria.

Nagyaném még távoli atyafiságban is volt a csicséri Orosz családdal. Ugyanis a dédanyja csicséri Csicsery Anna volt Ung vármegyében.

...
Egy törzsből származik a csicséri Orosz, csicséri Órmos és a csicséri Jobbos család.

...
Csicsery Ambrus 1506-ban kapott pallosjogot II. Ulászló királytól.

...0...

A FLORIDAI BAJTÁRSI HIRADÓ-ra adományt küldött be 2003 évben : V.A.E. 10.00 Dollárt a szerkesztő hálásan köszöni az adományt.

A FLORIDA BSJTÁRSI HIRADÓ-nak ez a száma bezárva 2003. november 15.-én.

Olvasóimnak

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS
BOLDOG ÚJÉVET

KIVÁNOK !

Cím : Endre v. Tamáska de Baranch
4088 Red Bird Circle S.
Sarasota, FL. 34231. USA.

 Col. V. B. Tamáska
4088 Redbird Cir. S
Sarasota, FL. 34231-4614